

Norway Royal Salmon ASA
Postboks 2608

7414 TRONDHEIM

Adm.enhet: Kyst- og havbruksavdelingen
Saksbehandler: Landhaug/Vetaas
Telefon: 97950941/94824835
Vår referanse: 16/4024
Deres referanse:
Dato: 07.07.2017

Att:
Klaus Hatlebrekke

Norway Royal Salmon ASA/Aker ASA

1. Innledning

Fiskeridirektoratet viser til søknad av 29. januar 2016 fra Norway Royal Salmon ASA og Aker ASA (NRS/Aker) om 15 utviklingstillatelser. Det vises også til oversendt informasjon av 6. februar 2017 og 2. juni 2017, samt øvrig korrespondanse i sakens anledning.

Direktoratet gav tilbakemelding 24. februar 2017 om at det omsøkte konseptet ut fra foreliggende opplysninger falt innenfor ordningen for utviklingstillatelser. Selv om det ikke er fattet vedtak om tilsagn for noen del av søknaden, finner Fiskeridirektoratet grunn til å vurdere behovet for det omsøkte antall tillatelser.

2. Bakgrunn

2.1 Søknaden

NRS/Aker tar i søknaden om 15 utviklingstillatelser sikte på å bygge og ta i bruk fire nedsenkbare offshore merder. Søkerne mener prosjektet vil bidra til å løse arealutfordringer ved å ta i bruk areal som ikke er tilgjengelig for akvakultur med dagens teknologi, da anlegget er designet for en signifikant bølgehøyde (Hs) på 15 m. Det er også hevdet at prosjektet vil bidra til å løse miljøutfordringer.

Det fremgår av søknaden at begrunnelsen for det omsøkte antallet tillatelser er basert på det volumet som kreves for å teste kapasiteten til anlegget, samt at det foreligger betydelig risiko når en skal etablere noe som er basert på betydelig grad av innovasjon og investeringer. Søkerne vil som en del av prosjektet teste ut kunstige lufteflater under vann. Det hevdes at for å kunne teste ut ulike konsepter for slike kunstige lufteflater vil partene være avhengige

av å ha et tilstrekkelig antall merder tilgjengelig. Det er også angitt flere alternativer blant annet for ballastering, distribusjon av fôr, dødfiskhåndtering og notmateriale.

Prosjektet har et investeringsestimert på kroner 900 millioner for konseptutvikling, ferdigstilling av engineering dokumenter, bygging og byggeoppfølging, transport til lokalitet og installasjon av pilotanlegget. Pris er ikke beregnet ut fra tilbud, og det hevdes at det er betydelig usikkerhet ved estimatene.

Det hevdes at investeringens størrelse og prosjektets lønnsomhet gjør at det vil være umulig å benytte dagens ordinære tillatelser for å gjennomføre dette prosjektet, og at gjennomføringen av prosjektet er betinget av at det tildeles utviklingstillatelser. Det er også redegjort for at ordinære tillatelser i Troms/Finnmark er på 945 tonn MTB. Det hevdes at justert for størrelsen så kan en anta at en tillatelse på 780 tonn MTB i Troms/Finnmark vil ha en markedsverdi på MNOK 50, eller ca. MNOK 10 lavere enn en tillatelse i Midt-Norge. Det er også vist til at produksjonstiden er lengre i Finnmark enn i Midt-Norge. Søkerne forventer at produksjonsmulighetene for utviklingstillatelsene vil gi et lavere slaktevolum sammenlignet med en tradisjonell tillatelse. Det hevdes også at man må bygge en serie på 5-6 slike konstruksjoner for at enhetskostnadene skal komme på et konkurransedyktig nivå. Partene tar imidlertid sikte på å realisere et pilotprosjekt basert på 4 merder.

2.2 Saksbehandling/supplerende opplysninger

Fiskeridirektoratet ba i brev av 30. november 2016 om ytterligere dokumentasjon til søknaden. Det ble blant annet bedt om at søker utarbeidet en prosjektplan, og det ble bedt om økonomisk dokumentasjon for prosjektet, herunder en kontantstrømanalyse som gav oversikt over forventet produksjon, inntekter og kostnader i utviklingsperioden. Det ble også bedt om en analyse som tok høyde for bygging og drift av én merd.

Søker oversendte ytterligere informasjon 6. februar 2017. Blant annet fremgikk det at søker først ville bygge én merd, som skulle stå i sjø i ni måneder uten fisk for å teste utstyret. Etter dette skulle samtlige fire merder stå ferdig og være klar for mottak av fisk. Fisk ville deretter settes ut og produseres i merdene. Det var opplyst at utviklingstillatelsene søkes for en varighet på fem år fra første merd står i sjø.

Det var også sendt inn omfattende økonomiske redegjørelser. Basert på nye estimater ble investeringskostnaden, uten arbeidskapital, for fire merder forventet å ha økt til 960 millioner kroner. Det ble opplyst at økningen fra opprinnelig estimat skyldes antatt dyrere fabrikasjon og systemkostnader. Totalt ble investeringskostnadene for én merd estimert til å være 377 millioner kroner. Basert på utførte analyser ble det vist til at bygging av én enhet gav en betydelig økning i enhetskostnaden sammenlignet bygging av fire enheter.

Det ble også vist til lønnsomhetsanalyser i prosjektperioden (satt opp fra 2017-2024) for bygging av både fire merder og én merd. Oppsummert ble det hevdet at fire merder med 15 tillatelser er minimum av hva NRS/AKER må ha for å gjennomføre investeringen.

Direktoratet gav tilbakemelding 24. februar 2017 om at det omsøkte konseptet ut fra foreliggende opplysninger falt innenfor ordningen for utviklingstillatelser. I e-post av 17. mars 2017 viste Fiskeridirektoratet til at det var bedt om en prosjektbeskrivelse som tok høyde for bygging av én halvt nedsenkbar offshore-merd. Det ble bedt om at søkerne beskrev hvilken konstruksjon som ble den aktuelle dersom prosjektet bare ville innbefatte én halvt nedsenkbar offshore-merd, eventuelt at det ble skissert en plan for sekvensiell testing av ulike løsninger på en og samme konstruksjon.

NRS/Aker besvarte henvendelsen 2. juni 2017, hvor det ble gitt en redegjørelse for hvilken løsning som ville være aktuell ved uttesting bare med én merd. Det ble også forklart hvorfor dette ikke ble ansett som en hensiktsmessig løsning. Søkerne presiserte at det er flere forhold enn alternativ for undervannslufting som ligger til grunn for omsøkt antall merder og tillatelser. Prosjektet jobber med å utvikle flere forskjellige notalternativer, og det er ønskelig å teste disse dersom det lykkes. Det hevdes at det er nødvendig å teste notkonseptene i parallell, slik at de står under samme miljømessige og biologiske forhold. Det er videre antatt at et kommersielt anlegg vil bestå av minst fire merder. Det hevdes derfor at det er viktig å få undersøkt, verifisert og dokumentert samvirket mellom enhetene på lokaliteten.

3. Rettslig grunnlag

Bestemmelser om utviklingstillatelser og hjemmel for tildeling finnes i FOR-2004-12-22 nr. 1798: forskrift om tillatelse til akvakultur med laks, ørret og regnbueørret (laksetildelingsforskriften) kapittel 5:

§ 22. Særlige formål, andre ledd

«Akvakultur av matfisk til utvikling skal bidra til å utvikle teknologi som kommer akvakulturnæringen til gode.»

§ 23. Generelle vilkår for tildeling og fornyelse

«Fiskeridirektoratet kan gi tillatelse til og fornyelse av tillatelse til akvakultur av matfisk til særlige formål etter en faglig vurdering. (...) Utviklingstillatelse gis for inntil 15 år.

For tidsbegrensede tillatelser skal søknad om forlengelse være Fiskeridirektoratets regionkontor i hende minimum ett år før tillatelsen går ut, med unntak for tillatelse til fiskepark hvor søknad skal være innsendt minimum 6 måneder før tillatelsen går ut.»

§ 23b. Særskilte tildelingsvilkår for tillatelse til utvikling, første ledd

«Søker kan få tildelt tillatelse til akvakultur av matfisk til prosjekter som kan bidra til å utvikle teknologi som innebærer betydelig innovasjon og betydelige investeringer. Formålet er å legge til rette for at ny kunnskap, eksisterende kunnskap fra forskning eller praktisk erfaring kan brukes til å utvikle teknologi som kan bidra til å løse en eller flere av miljø- og arealutfordringene som akvakulturnæringen står overfor, blant annet ved konstruksjon av prototyper og testanlegg, industriell design, utstyrsinstallasjon og fullskala prøveproduksjon.»

§ 28b. Maksimalt tillatt biomasse per tillatelse til særlige formål

«Maksimalt tillatt biomasse per tillatelse fastsettes etter en konkret vurdering hvor det blant annet tas hensyn til søkers behov. Maksimal tillatt biomasse per tillatelse skal ikke overstige 780 tonn (...)

(...)
Ved avgrensning av tillatelse til utvikling, skal det blant annet tas hensyn til hva som er nødvendig for å kunne gjennomføre prosjektet.

Ved avgrensning av tillatelse til matfisk til særlige formål skal det ikke tas hensyn til innehavers behov for økonomisk utbytte som følge av salg av ordinær matfisk. Denne bestemmelsen gjelder ikke for tillatelser til utvikling.»

4. Fiskeridirektoratets vurdering

Fiskeridirektoratet meddelte søkerne ved brev av 24. februar 2017 at det omsøkte konseptet ut fra foreliggende opplysninger ble vurdert til å falle innenfor ordningen for utviklingstillatelser. Det er som nevnt innledningsvis ikke er fattet vedtak om tilsagn for noen del av søknaden, men Fiskeridirektoratet finner likevel grunn til å vurdere behovet for det omsøkte antall tillatelser av hensyn til videre saksbehandling.

Laksetildelingsforskriften § 28 første ledd slår fast at maksimalt tillatt biomasse per tillatelse til utvikling ikke skal overstige 780 tonn. Det er ifølge retningslinjene for behandling av søknad om utviklingstillatelse¹ ikke fastsatt en grense for hvor mange tillatelser som kan tildeles. I følge § 28 sjettede ledd skal det ved avgrensning *«blant annet tas hensyn til hva som er nødvendig for å kunne gjennomføre prosjektet»*. Uttrykket «blant annet» viser at også andre hensyn kan være relevante. I henhold til § 28b syvende ledd kan det i motsetning til hva som gjelder ved tildeling av forskningstillatelser også tas hensyn til økonomien i prosjektet ved fastsettelse av antall tillatelser til utvikling. Retningslinjene fastslår at dette likevel ikke innebærer at det skal tildeles flere tillatelser enn det som er driftsmessig nødvendig for å kunne gjennomføre utviklingsprosjektet. Fiskeridirektoratet kan altså ikke tildele flere tillatelser enn det som kreves for å kunne foreta tilstrekkelig uttesting.

Ordningen med utviklingstillatelser åpner for tildeling av akvakulturtillatelser til prosjekter som innebærer utvikling av teknologiske løsninger. I følge laksetildelingsforskriften § 23b første ledd kan det tildeles utviklingstillatelser til *«konstruksjon av prototyper og testanlegg, industriell design, utstyrsinstallasjon og fullskala prøveproduksjon.»*

NRS/Aker har søkt om 15 tillatelser, som tilsvarer totalt 11 700 tonn MTB. Prosjektet tar sikte på å utvikle fire nedsenkbare offshore-merder. Hver merd vil ha en størrelse på 120 000 m². Det er opplyst at maksimal biomasse for samtlige merder er 12 000 tonn, og det er søkt om 15 tillatelser. Utviklingstillatelsene søkes for en varighet på fem år fra første merd står i sjø. Den

¹ Retningslinjer for behandling av søknader om utviklingstillatelse til oppdrett av laks, ørret og regnbueørret, (oppdatert 21. juni 2016).

første merden skal stå i sjøen i ni måneder uten fisk for å teste utstyret. I prosjektet er det deretter lagt opp til gjennomføring av to produksjonssykluser med samtlige merder.

NRS/Aker hevder at det kreves minimum 15 tillatelser for å gjennomføre prosjektet, blant annet fordi dette gir en fullskala test av prosjektets kapasitet. Det hevdes at det er viktig med en mest mulig realistisk test av teknologien, og hvordan fisken reagerer på teknologien og de miljøforhold den utsettes for på mer eksponerte lokaliteter. Det er også vist til at det er stor sannsynlighet for justeringer og tilpasninger underveis, som det hevdes at vil redusere den teoretiske lønnsomheten i prosjektet. Når det gjelder kunstige lufteflater, hevdes det at for å kunne teste ut ulike konsepter er søkerne avhengig av å ha et tilstrekkelig antall merder tilgjengelig. Det er også vist til at merdene skal betjenes av en felles service plattform tilsvarende dagens serviceplattformer ved tradisjonelle oppdrettsanlegg. Det hevdes at prosjektet skal gjennomføres på en lokalitet uten annen infrastruktur, og at det vil være nødvendig å ha et antall merder koblet opp til en felles servicestasjon for at prosjektet skal la seg realisere ut i fra en risikobetraktning.

Det er også gitt en redegjørelse for hvilken løsning som er aktuell ved uttesting med bare én merd. Det hevdes imidlertid at dette ikke er en hensiktsmessig løsning, blant annet fordi det er et komplekst samvirke mellom teknologi og biologi som ikke lar seg teste på andre måter enn gjennom fullskala uttesting på eksponert lokalitet. Det hevdes at det vil være en høyere risiko for at uttestingen vil konkludere med at konseptet ikke fungerer på feilaktig grunnlag, og at dersom uttestingen gir andre resultater enn forventet vil det være vanskelig å fastslå om resultatene skyldes tilfeldige eksterne forhold, eller om det er deler av teknologien som bør endres. Videre er det hevdet at det vil være vanskelig å utvikle konseptet videre uten å kunne sammenligne ulike tekniske løsninger i parallell for å avgjøre hvilke som fungerer best og hvilke løsninger som vil være mest kostnadseffektive i forhold til en kommersialisering. Det er ifølge søker for mange eksterne ukjente forhold som vil påvirke resultater og konklusjoner til at en sekvensiell uttesting på bare én konstruksjon kan benyttes for uttesting av konseptet. Det er også vist til at de ulike datapunktene man etablerer gjennom sekvensiell uttesting vil ikke være sammenlignbare, og at en sekvensiell uttesting for å etablere de samme datapunktene med bare én merd vil strekke seg over en lengre varighet enn de 15 årene utviklingstillatelsene kan tildeles for. Det hevdes at det omsøkte antall merder og tillatelser representerer det nedre intervallet i forhold til hva som kreves for en faglig forsvarlig uttesting.

Ifølge laksetildelingsforskriften § 23b første ledd kan det tildeles utviklingstillatelser til «...konstruksjon av prototyper og testanlegg, industriell design, utstyrsinstallasjon og fullskala prøveproduksjon.» Fiskeridirektoratet vurderer at det som utgangspunkt vil være tilstrekkelig med én produksjonseenhet for å gjennomføre en «fullskala prøveproduksjon». Dersom det skal tildeles utviklingstillatelser til flere enheter må det etter vår vurdering være tungtveiende argumenter ut i fra behovet i prosjektet som taler for dette.

Konseptet beskrives som et sirkulært halvt nedsenkbart oppdrettsanlegg i stål som baserer seg på offshoreteknologi. Basert på beskrivelsene i søknaden legger Fiskeridirektoratet til grunn at konstruksjonen som skal utvikles representerer et konsept som vil kunne muliggjøre produksjon av laks hvor hele notvolumet holdes kontinuerlig under lusebeltet.

I søknaden er det angitt flere alternative løsninger for en rekke elementer i konseptet, herunder ballastering, luftflater, distribusjon av fôr, dødfiskhåndtering og notmateriale. Søker ønsker tillatelser til å fylle fire merder, og har presentert tre alternativer for undervannslufting som det er ønskelig å teste ut. Søker har foreslått ved første utsett å ha én merd med hvert sitt system for undervannslufting (tre merder) og en referansemerd i overflaten. Det er også antydning hvilken løsning søker vil fokusere på dersom det kun skal gjennomføres testing med én merd. Fiskeridirektoratet legger derfor til grunn at det ikke er søkt om å teste ut fire identiske produksjonsenheter, men at det tas sikte på å utstyre merdene med noe ulikt utstyr. Fiskeridirektoratet forstår også at testing i parallell, under like miljø- og biologiske forhold, av ulike systemer på nesten like konstruksjoner kan utgjøre en viss fordel sett fra et utviklingsperspektiv.

Etter Fiskeridirektoratet sitt syn er det imidlertid konseptets utforming og virkemåte som anses å være kjernen i prosjektets innovasjonspotensiale, ikke de mindre enkeltelementene som potensielt skiller merdene fra hverandre. Fiskeridirektoratet mener derfor at det er viktigere å teste ut om konseptet i sin helhet vil fungere som planlagt, i form av nedsenket drift og hvordan fisken vil håndtere de krevende miljøforholdene som kan oppstå, enn å teste forskjellige utgaver av enkeltelementer på konstruksjonen. At det kan testes ut ulike varianter av enkeltkomponenter, som vil være nødvendig for at konseptet skal fungere totalt sett, kan dermed ikke tillegges avgjørende vekt ved vurderingen av biomassebehovet knyttet til uttesting. Søkerne må foreta de valg som anses mest hensiktsmessig i prosjektet, og Fiskeridirektoratet vil ikke på det nåværende tidspunkt legge føringer for hvorvidt dette innebærer at prosjektet begrenses til konkrete løsninger, eller hvorvidt flere løsninger vil prøves ut i prosjektperioden. Etter Fiskeridirektoratets vurdering vil produksjonsenheter uansett anses så like at det samlet sett vil være begrenset teknologiutvikling basert på de eventuelle ulikhetene mellom merdene slik de fremgår av søknadsdokumentasjonen. Sett fra et teknologisk ståsted kan Fiskeridirektoratet på denne bakgrunn ikke finne noen tungtveiende grunn til å tildele tillatelser til utvikling av flere produksjonsenheter.

Søkerne har også hevdet at det er viktig å få dokumentert samvirke mellom flere merder på en lokalitet, ettersom det er antatt at et kommersielt anlegg vil bestå av minst fire merder. Søkerne viser blant annet til relativ bevegelse, vannkvalitet, avfall, konfigurasjon av slanger og kabler og forankringssystem. Det er presisert at merdene vil være individuelt forankret. Fiskeridirektoratet er innforstått med at antall merder, vanddyb, bunnforhold og retningssektorer med høye miljølaste vil påvirke plasseringen av merdenes bunnfester. Imidlertid er det hverken i søknad eller tilhørende vedlegg gjort rede for hvorfor simulering og analyse av nærliggende enheter ikke kan gjennomføres med tilgjengelig programvare. Fiskeridirektoratet kan ikke se hvorfor slike betraktninger ikke kan utføres allerede før

eventuelle merder legges fysisk ut på den aktuelle lokaliteten. Selv om det er mulig at ikke alle elementer som påvirker samvirke mellom enheter vil kunne analyseres på forhånd på et detaljert nivå, er det Fiskeridirektoratet sin vurdering at fysisk uttesting av samvirke mellom merder i fullskala i det foreliggende tilfellet ikke kan gi grunnlag for å tildele tillatelser for flere produksjonsenheter.

Fiskeridirektoratet viser også til at utviklingstillatelser kan gis for inntil 15 års varighet, jf. laksetildelingsforskriften § 23 første ledd. Regelverket åpner dermed opp for at tillatelsene som tildeles skal kunne ha relativt lang varighet. Dette viser at det legges opp til at prosjektene skal kunne ha betraktelig lenger tidsperspektiv enn det søker har lagt til grunn i søknaden. At utvikling og valg av løsninger i konseptet kan gå raskere ved simultan testing av flere enheter er etter Fiskeridirektoratet sin vurdering heller ikke et tilstrekkelig tungtveiende argument for å tildele tillatelser for utvikling av flere merder enn det som er nødvendig for uttesting av teknologien. Det er også vist til utfordring ved lengre tidsperspektiv i relasjon til kommersialisering av teknologien etter endt uttesting. Fiskeridirektoratet finner imidlertid ikke grunn til å tillegge dette avgjørende vekt ved vurderingen. Det kan heller ikke tillegges avgjørende vekt at søkerne hevder at en sekvensiell uttesting for å etablere de samme datapunktene med bare én merd vil strekke seg over en lengre varighet enn de 15 årene utviklingstillatelsene kan tildeles for. Fiskeridirektoratet viser for øvrig til at det kan søkes om forlengelse av tillatelse, jf. laksetildelingsforskriften § 23, dersom det skulle vise seg å bli nødvendig. Søknad om forlengelse må være Fiskeridirektoratet i hende minimum ett år før tillatelsen går ut.

Fiskeridirektoratet ser imidlertid at det er behov for biomasse nok til å teste én produksjonsenhet på full kapasitet (2995,3 tonn MTB). Fiskeridirektoratet vil også understreke at dette tilnærmet tilsvarer en gjennomsnittslokalitet i dag (4 tillatelser/3120 tonn MTB).

NRS/Aker har hevdet at en uttesting med bare én merd ikke vil være økonomisk forsvarlig. Som nevnt over kan det ved vurderingen av søkers behov for biomasse i disse sakene tas hensyn til søkers behov for økonomisk utbytte ved salg av ordinær matfisk, jf. laksetildelingsforskriften § 28b siste ledd. Retningslinjene fastslår at dette likevel ikke innebærer at det skal tildeles flere tillatelser enn det som er driftsmessig nødvendig for å kunne gjennomføre utviklingsprosjektet. Fiskeridirektoratet kan altså ikke tildele flere tillatelser enn det som kreves for å kunne foreta tilstrekkelig uttesting.

Søker hevder at man må bygge en serie på 5-6 konstruksjoner for at enhetskostnadene skal komme på et konkurransedyktig nivå. Søkerne tar imidlertid sikte på å realisere et pilotprosjekt på 4 merder. Opprinnelig investeringsestimert for fire merder var 900 millioner kroner. Det er sendt inn et detaljert budsjett for henholdsvis én og fire merder. I ettersendt informasjon har investeringskostnaden for fire merder økt til 960 millioner kroner. Økningen fra opprinnelig estimert er forklart med antatt dyrere fabrikkasjon og systemkostnader. Pris for én merd er estimert til 377 millioner kroner. Det er lagt opp til en prosjektperiode fra 2017 til

2024. Budsjettet for fire merder viser en negativ kontantstrøm etter investeringer på 754 millioner kroner etter endt prosjektperiode, men med et positivt netto resultat på 20 millioner kroner. Den svake lønnsomheten er forklart med høye investeringskostnader relativt til produksjon. For én merd viser budsjettet en negativ kontantstrøm etter investeringer på 348 millioner kroner etter endt prosjektperiode, og negativt resultat netto med kroner 59 millioner totalt. Årsaken til svak driftsmargin sammenlignet med bygging av fire merder er opplyst å være skalaulempen på drift og investeringer. Videre fremgikk følgende om oppsummering av lønnsomhetsanalyse:

«Oppsummert viser våre tall at 4 merder med 15 lisenser er et minimum av hva NRS/AKER må ha for å gjennomføre investeringen. 4 merder og 15 lisenser gir en marginal avkastning på investert kapital i utviklingsperioden. 1 merd og 4 lisenser gir en klar negativ avkastning på investert kapital i utviklingsperioden.»

Basert på budsjettet har Fiskeridirektoratet foretatt noen beregninger, som blant annet viser at begge alternativer vil ha en positiv kontantstrøm (driftsoverskudd) etter seks år (i 2023). Fiskeridirektoratet legger imidlertid til grunn at investeringskostnadene ikke vil være tjent inn for noen av alternativene i løpet av prosjektperioden, og at dette skyldes høye investeringskostnader kombinert med lav inntekt som følge av lav utnyttelse av tillatelsene. Fiskeridirektoratet har ikke gjort beregninger som viser når investeringskostnadene vil være tjent inn.

Maksimalt slaktevolum per tillatelse er også lavere enn gjennomsnittet i næringen. Dette forklares med en lav utnyttelse av tillatelseskapasiteten. Ifølge budsjettet er årsaken til den lave utnyttelsen at det i utviklingsperioden vil benyttes et *«relativt lavt konsentrert utsett pr. produksjonssyklus»*. Søker viser til at produksjonssyklusen består av to fulle produksjonsår, og har forklart at i *«kommersiell oppdrett vil konsesjoner utnyttes med utsett av både 0-åring og 1-åring, samt utsett hvert eneste produksjonsår gjennom bruk av flere lokaliteter»*.

Basert på oversendt budsjett, er det klart at prosjektet i løpet av prosjektperioden ikke vil være like økonomisk fordelaktig for søker sammenlignet med ordinær drift. Fiskeridirektoratet har også forståelse for at det er en viss usikkerhet knyttet til estimering av investeringer, som også illustreres ved at investeringskostnadene ved det siste budsjettet var forventet å øke med i overkant av 60 millioner kroner som følge av antatt dyrere fabrikkasjon og systemkostnader. Fiskeridirektoratet vil påpeke at dersom budsjetteringen slår feil, og de faktiske inntektene eller kostnadene endres, kan det få store konsekvenser for den totale kontantstrømmen i prosjektperioden. Fiskeridirektoratet vil imidlertid fremheve at spesielt endringer i produsert mengde og salgspris vil kunne påvirke budsjettet i positiv retning, og bemerker i denne sammenheng at NRS/Aker i budsjettet har valgt å legge seg på en meget forsiktig vurdering av salgsprisen.

Fiskeridirektoratet har forståelse for at det i foreliggende tilfelle er tale om store investeringer for søkerne, og viser igjen til at søkerne selv har estimert at bygging av én produksjonseenhet med fire tillatelser vil gi en klart negativ avkastning på kapital i

utviklingsperioden. Basert på disse beregningene kunne det være nærliggende å legge til grunn at økonomien i prosjektet kan tilsi at søker har et behov for flere tillatelser enn det biomassebehovet kan begrunnes med sett fra et teknologisk ståsted.

Fiskeridirektoratet forstår imidlertid retningslinjene på den måten at laksetildelingsforskriften § 28b ikke åpner for å tildele flere tillatelser enn det som biomassebehovet for produksjonen tilsier, jf. punkt 5.2, særlig departementets svar på spørsmål. I det foreliggende tilfellet legges det til grunn at hver produksjonsenhet åpner for produksjon med maksimalt 2995 tonn. Fiskeridirektoratet har over lagt til grunn at det ut fra et teknologisk ståsted ikke er tungtveiende grunner for å tildele tillatelser til utvikling av flere produksjonsenheter. Dersom Fiskeridirektoratet ut fra hensynet til økonomien i prosjektet skulle åpne for å tildele flere tillatelser, måtte dette for foreliggende konsept skje ved at det ble tildelt tillatelser basert på bruk av flere produksjonsenheter. Det er på det rene at det ville være svært kostbart å produsere flere produksjonsenheter, og søkerne har opplyst at selv med fire enheter og 15 tillatelser ville det være en «*marginal avkastning på investert kapital i utviklingsperioden*». Det er Fiskeridirektoratet sin vurdering at den teknologiske gevinsten ved å åpne for flere produksjonsenheter vil være begrenset sammenlignet med bidraget som ville gis ved ytterligere tillatelser.

Fiskeridirektoratet vil understreke at tillatelsene tildelt til utvikling har et annet formål enn de kommersielle tillatelsene, og at det er ikke et hensyn ved tildeling av tillatelsene at de skal være like økonomisk innbringende som de alminnelige tillatelsene, kun med en ekstra kostnad for utvikling av ny teknologi. Hensikten med utviklingstillatelsene er å stimulere til teknologiutvikling, og tildeling av den økonomiske fordelene utviklingstillatelsene faktisk representerer skal kun være risikoavlastning for søker ved utviklingen av ny teknologi, ikke en overtakelse av risiko.

Muligheten for å konvertere utviklingstillatelser for 10 millioner per tillatelse, dersom målkriteriene for prosjektet oppfylles, vil også kunne representere en stor verdi. Fiskeridirektoratet har ikke konkrete tall for hvor mye en tillatelse omsettes for i markedet, men vet at lønnsomheten i næringen er svært god. Dermed er ønsket om mer produksjonskapasitet høyt. Dette er faktorer som presser prisene på tillatelser opp. En pris på rundt 50 millioner kroner per tillatelse er sannsynligvis et minimum. Fiskeridirektoratet har ikke holdepunkter for å legge til grunn at prisen for tillatelsene i foreliggende sak vil være lavere som følge av at tillatelsene ønskes lokalisert i Troms/Finnmark, slik søkerne har hevdet.

Dersom det legges til grunn en markedspris på kroner 50 millioner per tillatelse, vil den samlede verdien av 4 tillatelser på 780 tonn MTB tilsvare 200 millioner kroner. Selv om søkers estimerte investeringskostnader for én merd (377 millioner kroner) vil overstige omsetningsverdien av tillatelsene, gir muligheten for konvertering, sammen med inntektene fra salg av ordinær matfisk, likevel et ikke ubetydelig bidrag til avlastning av risiko i prosjektet. Fiskeridirektoratet finner også grunn til å påpeke at tildeling av

utviklingstillatelser ikke er ment å være en sikkerhet for søkers investeringer, men en risikoavlastning for å foreta investeringene.

Fiskeridirektoratet har etter en samlet vurdering kommet til at heller ikke økonomien i prosjektet gir grunnlag for å tildele tillatelser tilsvarende mer enn én produksjonsenhet. Fiskeridirektoratet finner etter dette å kunne tildele 2995 tonn MTB. Dette tilsvarer tre tillatelser på 780 tonn MTB og én tillatelse på 655 tonn MTB.

5. Vedtak

Fiskeridirektoratet avslår søknaden hva gjelder 8705 tonn MTB det søkes om, jf. laksetildelingsforskriften § 28.

Direktoratet vil i tråd med det som fremgår over gå videre med behandling av søknaden, oppad begrenset til tillatelser tilsvarende 2995 tonn MTB.

6. Klagerett

Dette vedtaket kan påklages, jf. forvaltningsloven § 28. Fiskeridirektoratet har besluttet at klagefristen på dette vedtaket begynner å løpe samtidig som klagefristen på endelig vedtak på søknad om tildeling av utviklingstillatelser, jf. forvaltningsloven § 29 siste ledd. Klagefristen vil altså ikke begynne å løpe før Fiskeridirektoratet har tatt stilling til samtlige omsøkte tillatelser.

Hilsen

Øyvind Lie
direktør

Anne B. Osland
seksjonssjef

Brevet er godkjent elektronisk og sendes uten håndskreven underskrift

Mottakerliste:

Aker ASA	Postboks 243	1326	LYSAKER
Norway Royal Salmon ASA	Postboks 2608	7414	TRONDHEIM